

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. БЕКЕТОВА

Кафедра світлотехніки і джерел світла

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету ЕОМ

(Поліщук В.М.)
2015 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія автоматичного керування

галузь знань 0507 Електротехніка та електромеханіка

напрямок підготовки 6.050701 Електротехніка та електротехнології

факультет Електропостачання і освітлення міст

2014 – 2015 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

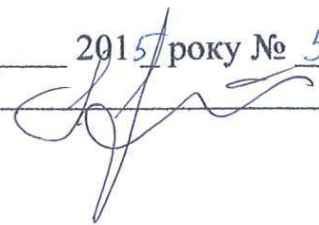
Робоча програма з дисципліни «Теорія автоматичного керування» для студентів за напрямом підготовки 6.050701 «Електротехніка та електротехнології».

Розробник: професор кафедри світлотехніки і джерел світла Говоров П. П.

Робочу програму схвалено на засіданні випускової кафедри світлотехніки і джерел світла.

Протокол від “ 3 ” 02 2015 року № 5

Завідувач випускової кафедри (Назаренко Л.А.)

Програма відповідає формі Робочої програми навчальної дисципліни, що затверджена Наказом по ХНУМГ ім. О.М. Бекетова від 24 лютого 2014 р. № 46-01.

Методист НМВ (Результат ВР) “ 27 ” 03 2015 р.

© ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2015
© П. П. Говоров, 2015

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників ↓↓↓	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3,5	Вибіркова	Рік (роки) підготовки	
		3-й	3-й
		Семестр(и)	
		5-й	5-й
Загальна кількість годин – 126	Галузь знань: 0507 Електротехніка та електромеханіка Напрямок підготовки: 6.050701 Електротехніка та електротехнології	Лекції, год.:	
		34	8
Модулів – 1		Практичні, семінарські, год.:	
		17	6
Змістових модулів (ЗМ) – 2		Лабораторні, год.:	
		-	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних: 5	Фахове спрямування: Світлотехніка і джерела світла Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Самостійна робота, год.:	
		75	75
самостійної роботи студента – 8,2		Індивідуальні завдання:	
		-	18
Індивідуальне (науково-дослідне) завдання (ІЗ):		Вид контролю:	
Контрольна робота - (заочне навчання)		екз.	екз.

Питома вага кількості аудиторних годин в загальному обсязі дисципліни для денної форми навчання становить 38%;
для заочної форми – 11 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія автоматичного керування» є формування системи теоретичних знань і практичних навичок з побудови та експлуатації систем автоматичного керування освітлювальними системами.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Теорія автоматичного керування» є опанування процесами, які відбуваються в системах керування об'єктами, вивчення сучасних підходів до аналізу та синтезу їх структур.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- принципи побудови, теорію, методи та технічні засоби автоматичного керування режимами освітлювальних систем;
- теоретичні основи розрахунків кількісних і якісних параметрів ОУ.

вміти:

- побудувати систему автоматичного керування світлотехнічного об'єкту та оцінити її характеристики.

мати компетентності:

- здатність проводити попереднє техніко-економічне обґрунтування проектів;
- готовність виконувати розрахунок і проектування систем освітлення відповідно до технічного завдання з використанням засобів автоматизації проектування.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Теорія автоматичного керування

Змістовий модуль 1. Структура та елементи систем автоматичного керування

Тема 1. Основні визначення та класифікації в автоматичному керуванні.

Тема 2. Функції САК.

Тема 3. Основні елементи САК.

Тема 4. Класифікація елементів САК.

Тема 5. Датчики.

Змістовий модуль 2. Параметри та режими систем автоматичного керування

Тема 6. Елементи порівняння.

Тема 7. Класифікація систем автоматичного регулювання.

Тема 8. Регулювання по відхиленню і регулювання по збуренню.

Тема 9. Зворотній зв'язок і засоби корекції САК.

Тема 10. Постійні часу і їхній вплив на динамічні характеристики систем автоматичного керування.

Тема 11. Моделювання процесів САК.

Тема 12. Практична реалізація САК на прикладі САК освітлювальних систем

4. Структура навчальної дисципліни «Теорія автоматичного керування»

Змістові модулі та теми	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	лаб	пр	срс		лек	лаб	пр	срс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
МОДУЛЬ 1. Теорія автоматичного керування										
Змістовий модуль 1. Структура та елементи систем автоматичного керування										
Тема 1.	12	4	-	1	6	12	0,4	-	0,4	4
Тема 2 .	12	4	-	2	6	12	0,4	-	0,4	4
Тема 3.	10	3	-	2	6	10	0,4	-	0,4	4
Тема 4.	10	3	-	1	6	10	0,4	-	0,4	4
Тема 5.	10	2	-	1	7	10	0,4	-	0,4	4
Разом за ЗМ 1	54	16	-	7	31	54	2	-	2	20
Змістовий модуль 2. Параметри та режими систем автоматичного керування										
Тема 6.	12	3	-	2	7	12	1	-	0,5	5
Тема 7.	12	3		2	7	12	1	-	0,5	5
Тема 8.	10	3	-	1	6	10	1	-	0,5	5
Тема 9.	10	3	-	1	6	10	1	-	0,5	5
Тема 10.	10	2	-	2	6	10	1	-	0,5	5
Тема 11.	10	2	-	1	6	10	0,5	-	0,5	5
Тема 12.	8	2		1	6	8	0,5	-	1	7
Разом за ЗМ 2	72	18	-	10	44	72	6	-	4	37
Індивідуальне (науково-дослідне) завдання – контрольна робота										
Контрольна робота	-	-	-	-	-	18				18
Разом за дисципліною	126	34	-	17	75	126	8	-	6	75

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Модуль 1. Теорія автоматичного керування			
Змістовий модуль 1. Структура та елементи систем автоматичного керування			
1	Вибір структури САК.	4	2
2	Вибір критеріїв та параметрів керування.	3	1
Змістовий модуль 2. Параметри та режими систем автоматичного керування			
3	Вибір елементів САК	5	2
4	Оцінка режимів САК	5	1
	Всього	17	6

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Модуль 1 Теорія автоматичного керування			
1	Оцінка ефективності освітлювальних систем	14	10
2	Вибір структури САК	14	10
3	Вибір критерію керування	14	10
4	Вибір параметрів керування	14	10
5	Вибір функції САК	9	9
6	Оцінка режимів САК	8	8
7	Виконання контрольної роботи «Автоматичне керування освітлювальними установками»	-	18
	Усього МІ	75	75

7. Індивідуальні завдання (ІЗ)

Модуль 1: контрольна робота «Автоматичне керування освітлювальними установками» (для заочної форми навчання) – 18 годин

8. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні, репродуктивні (пояснювально-ілюстративні). Розв'язок задач. Конспектування лекцій. Самостійна робота.

9. Методи контролю

Контрольні роботи. Тестування. Розв'язок задач. Екзамен в письмовій формі за білетами.

10. Розподіл балів, які отримують студенти
Для екзамену (для заочної форми навчання)

Поточна атестація та контрольна робота												Підсумковий контроль (екзамен)	Сума	
ЗМ 1					ЗМ 2									ІЗ (контроль на робота)
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12			
20					30							20	30%	100%
70%														

Для екзамену (для денної форми навчання)

Поточна атестація												Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
ЗМ 1					ЗМ 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12		
30					40							30%	100%
70%													

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, диф. заліку	для заліку	
90-100	відмінно	зараховано	A
82-89	добре		B
74-81			C
64-73	задовільно		D
60-63			E
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	Fx
0-34	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	F

11. Методичне забезпечення

1. Говоров П. П. Конспект лекцій з курсу «Теорія автоматичного керування» (для студентів денної і заочної форм навчання напрямку підготовки 6.050701 «Електротехніка та електротехнології») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; авт.: П. П. Говоров, В. П. Говоров, В. О. Перепечений, О. В. Король. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 221 с.

2. Методичні вказівки до самостійного вивчення курсу «Теорія автоматичного керування» і контрольні завдання для виконання контрольних робіт / П. П. Говоров, В. О. Перепечений. – Х.: ХНАМГ, 2009. – 22 с.

3. Методичні вказівки до виконання практичних робіт з курсу «Теорія автоматичного керування» / П. П. Говоров. – Х.: ХНАМГ, 2009. – 75 с.

12. Рекомендована література

Базова

1. Говоров П. П. Релейний захист і автоматика в системах електропостачання. Навчальний посібник / П. П. Говоров, В. І. Школьніков, М. А. Папко. – К.: ІЗИН, 1996. – 228 с.

2. Говоров П. П. Освітлення промислових об'єктів / П. П. Говоров, Р. В. Пилипчук, А. І. Токмань, В. В. Щиренко, Р. Ю. Яремчук. – Тернопіль: Полісся, 2008. – 256 с.

3. Говоров Ф. П. Регулирование напряжения в электрических сетях с помощью вольтодобавочных трансформаторов с тиристорным управлением / Ф. П. Говоров, М. А. Папко. – К.: Техніка, 1994. – 86 с.

4. Теория автоматического управления. Учебное пособие / под. ред. А. А. Воронова, Ч. 1. – М.: Высшая школа, 1987. – 367 с.

5. Пантелеев А. В. Теория управления в примерах и задачах / А. В. Пантелеев, А. С. Бортаковский. – М., Высшая школа, 2003. – 583 с.

Допоміжна

1. Говоров П. П. Освітлювальні електричні системи та мережі: Навч. посібник для студентів спеціальності «Світлотехніка та джерела світла»./ П. П. Говоров, В. О. Перепечений, В. П. Говоров, Харківська національна академія міського господарства. – Х.: 2009. – 227 с.

2. Автоматизация режимов по напряжению и реактивной мощности // Я. Д. Баркан. – М.: Энергоатомиздат, 1996. – 160 с.

3. Автоматизированная система оперативно-диспетчерского управления электроэнергетическими системами // Под ред. М. Н. Розанова, В. А. Семенова. – Новосибирск: Наука, 1996. – 206 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Цифровий репозиторій ХНУМГ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eprints.kname.edu.ua>
2. <http://www.yakovlev.com.ru>
3. <http://www.syntera.ru>
4. <http://www.sst.ru>
5. <http://www.intel-house.ru>